

STRESZCZENIE

rozprawy doktorskiej pt.

Jednostka Specjalna Polskiej Policji w działalności na rzecz bezpieczeństwa ludności w rejonie Kosowa w ramach misji stabilizacyjnej Organizacji Narodów Zjednoczonych

Autor rozprawy: **mgr Marcin Fitas**

Promotor: **prof. dr hab. Jerzy Będziński**

Wyzwania końca XX wieku, początku XXI wieku, przystąpienie Polski do Sojuszu Północnoatlantyckiego, Unii Europejskiej spowodowały zwiększenie udziału polskiej policji w międzynarodowych operacjach pokojowych. Udział polskich policjantów w międzynarodowych kontyngentach był i jest związany z pokonywaniem coraz bardziej złożonych problemów, wynikających ze specyfiki poszczególnych misji pokojowych.

Przedmiotem badań rozprawy były uwarunkowania oraz doświadczenia praktyczne w zakresie zapewnienia bezpieczeństwa ludności i stabilizacji przez policjantów Jednostki Specjalnej Polskiej Policji pełniących misję w Kosowie.

Kierując się ustaleniami przeprowadzonymi podczas badań wstępnych, zasadami postępowania badawczego sformułowany został następujący główny problem badawczy: Jaki wpływ miało użycie Jednostki Specjalnej Polskiej Policji na zapewnienie bezpieczeństwa ludności i stabilizację na terenie Kosowa podczas misji stabilizacyjnej Organizacji Narodów Zjednoczonych?

Szeroki zakres problematyki badawczej, stał się punktem wyjściowym do określenia celu badań. Celem głównym badań jest określenie wpływu użycia Jednostki Specjalnej Polskiej Policji w Kosowie na zapewnienie bezpieczeństwa oraz stabilizację jego poziomu w rejonie konfliktu.

Na podstawie analizy zgromadzonej literatury, sprawozdań, raportów, jak również doświadczeń własnych, wysunięto hipotezę roboczą: Zakończenie konfliktu zbrojnego pomiędzy skonfliktowanymi społecznościami Serbów i kosowskich Albańczyków oraz wojskowa interwencja sił międzynarodowych NATO wymusiła utworzenie misji stabilizacyjnej Organizacji Narodów Zjednoczonych, ze względu na znaczne pogorszenie bezpieczeństwa ludności. Znaczący wpływ na wzrost poziomu bezpieczeństwa ludności oraz jego stabilizację miała obecność i poziom wyszkolenia, a także charakter działań prowadzonych przez Jednostkę Specjalną Polskiej Policji.

Do zweryfikowania przyjętej hipotezy badawczej, osiągnięcia założonego celu badawczego oraz rozwiązania problemu badawczego wykorzystano wiele empirycznych, jak i również teoretycznych metod badawczych.

W przypadku badań empirycznych w rozprawie wykorzystano przede wszystkim metodę badania dokumentów, poprzez: analizę dokumentów osobistych (listy, wspomnienia itp.), dokumentów statystycznych (sprawozdania, notatki służbowe, programy szkolenia itp.), dokumentów prawnych (regulaminy, ustawy, rozporządzenia itp.), artykułów prasowych.

Drugą zastosowaną metodą empiryczną była metoda badania sondażowego w ramach wywiadu, w którym wykorzystano technikę wywiadu swobodnego.

Metodami badań teoretycznych, zastosowanymi w pracy była analiza, synteza, dedukcja oraz abstrahowanie.

Konstruując rozprawę wygenerowano następujący jej układ.

We wstępie, wskazano czynniki, które skłoniły autora do podjęcia pracy badawczej dotyczącej Jednostki Specjalnej Polskiej Policji, w działalności na rzecz bezpieczeństwa ludności w rejonie Kosowa, w ramach misji stabilizacyjnej Organizacji Narodów Zjednoczonych, jak również przedstawiono metodologię rozprawy oraz przeprowadzono krytyczną analizę literatury i źródeł.

W pierwszym rozdziale, zatytułowanym *Organizacja Narodów Zjednoczonych głównym filarem bezpieczeństwa międzynarodowego*, wskazano na genezę powstania Organizacji Narodów Zjednoczonych, główne zadania, cele oraz zasady, którymi powinny w swoim postępowaniu kierować się państwa członkowskie oraz organizacja. Przedstawiona została struktura Organizacji Narodów Zjednoczonych, kompetencje Zgromadzenia Ogólnego w zakresie zapewnienia i utrzymania bezpieczeństwa międzynarodowego oraz mechanizmy powoływania operacji pokojowych.

W rozdziale drugim, noszącym tytuł *Udział polskich policjantów w misjach pokojowych*, zaprezentowano liczebność poszczególnych misji, zasady rekrutacji, zakres zadań realizowany przez polskich policjantów, uzbrojenie, warunki socjalno - bytowe podczas pobytu na misjach w różnych częściach świata, pod auspicjami Organizacji Narodów Zjednoczonych oraz Unii Europejskiej.

Rozdział trzeci, zatytułowany *Militarne i niemilitarne zagrożenia ludności cywilnej w Kosowie*, ukazuje przemiany społeczno - polityczne, które na przestrzeni wieków zachodziły na terenie Kosowa, analizuje próbę dyplomatycznego rozwiązania kryzysu oraz przebieg operacji militarnej o kryptonimie „Allied Force”, przeprowadzonej przez siły Sojuszu Północnoatlantyckiego w Kosowie pod flagą Organizacji Narodów Zjednoczonych.

Dopełnieniem trzeciego rozdziału są rozważania autora dotyczące bezpieczeństwa ludności w rejonie Kosowa po konflikcie zbrojnym, suwerenności i niezależności kraju po proklamowaniu niepodległości oraz przyszłości prowincji, kiedy siły międzynarodowe administrujące, zapewniające bezpieczeństwo na terenie Kosowa opuszczą ten teren.

Rozdział czwarty, noszący tytuł *Działania Jednostki Specjalnej Polskiej Policji na rzecz zapewnienia bezpieczeństwa na terenie Kosowa*, prezentuje regulacje prawne, warunkujące służbę policjantów w strukturze Jednostki Specjalnej Polskiej Policji na terenie Kosowa, zasady rekrutacji, przebieg szkolenia funkcjonariuszy przed wyjazdem na misję, charakteryzuje uzbrojenie oraz wyposażenie, umundurowanie będące na stanie funkcjonariuszy jednostki specjalnej w odniesieniu do realizowanych zadań, spośród których, te najbardziej istotne, niebezpieczne, niosące za sobą wiele ofiar i rannych zostały poddane analizie. W niniejszym rozdziale wskazano również rekomendacje, dotyczące przebiegu procesu rekrutacji, szkolenia i umundurowania policjantów pełniących służbę w Kosowie, które mogą w znaczny sposób usprawnić działanie, funkcjonowanie Jednostki Specjalnej Polskiej Policji.

W zakończeniu dysertacji przedstawiono wnioski końcowe z przeprowadzonych badań.

Wyniki przeprowadzonych badań pozwoliły na stwierdzenie, że polska policja jest aktywnym uczestnikiem działań pokojowych w rejonach konfliktów zbrojnych, realizującym zadania na rzecz zapewnienia bezpieczeństwa, poprzez realizację zadań w misjach eksperckich - obserwacyjnych, doradczych oraz szkoleniowych, jak również w misji „bojowej” w ramach struktury Jednostki Specjalnej Polskiej Policji w Kosowie.

The summary of the dissertation

The special unit of the Polish Police in the activities for the security of the population in Kosovo within the framework of the United Nations Stabilization Mission

The author: **Marcin Fitas**

The promoter: full professor: **Jerzy Będźmirowski**

The challenges of the late 20th century and the beginning of the 21st century, Polish accession to the North Atlantic Treaty, the European Union have resulted in the increasing participation of the Polish Police in international peacekeeping operations. This participation in the international contingents was and still is associated with overcoming complex issues arising from the specifics of the individual peacekeeping missions.

The main subjects of the dissertation were considerations over conditions and practical experience in the field to ensure security of the population and stabilization in the area by police officers from the special unit of the Polish Police serving a mission in Kosovo.

Guided by the findings made during the preliminary research and the procedure the Author expressed the following main research problem: what was the impact of the special unit of the Polish Police to ensure security of the population and stability in Kosovo during the United Nations stabilization mission?

A wide range of research issues, has become a starting point to determine the purpose of the study. The main goal of the research was to determine the impact of the use of the special unit of the Polish Police in Kosovo to provide security and stability level in the area of conflict.

On the basis of an analysis of the gathered literature, reports, as well as the experience of the Author, the hypothesis was concluded: the end of the armed conflict between the Serbs and Albanians of Kosovo conflicted communities and the military intervention of international NATO forces, has forced the creation of the United Nations Stabilization Mission, due to the significant deterioration in the security of the population. A considerable impact on the increase in the level of security of the population and stability was achieved because of the presence of the forces and a high level of training, as well as the nature of the activities carried out by the Special Unit of the Polish Police.

To verify the adopted hypothesis, and to achieve research and resolve the problem the Author used some empirical and theoretical research methods. Such as: the study of the various documents the private ones and legal, newspapers articles. The research demanded the usage of

the questionnaire and of course theoretical methods such as analysis, synthesis, deduction and abstraction.

The dissertation consists of the introduction, where the Author gives reasons for choosing the subject and presents methodological assumptions, conducts a critical analysis of the literature and sources.

In the first chapter, entitled *the United Nations the main pillar of international security*, it is indicated history of the United Nations Organization, its main tasks, objectives and principles which should followed by the Member States and the organization. It also shows the structure of the United Nations, the powers of the General Assembly in ensuring and maintaining international security and the mechanism of creation the peacekeeping operations.

In the second chapter, titled *Participation of Part Polish police officers in peacekeeping missions*, shows the numbers of individual missions, recruitment policy, the scope of the tasks carried out by the Polish Police officers, weapons, living social conditions during the stay on the missions in different parts of the world, under the auspices of the United Nations and the European Union.

Chapter three, titled *Military and non-military risks of civilians in Kosovo*, shows the socio-political transformation, which over the centuries took place in Kosovo, it analyses the attempt of diplomatic solution to crisis and the course of a military operation, “Allied Force”, carried out by NATO in Kosovo under the United Nations flag. The third chapter is also filled with Author's considerations regarding the security of the population in Kosovo after the armed conflict, the sovereignty and independence of the country after the Declaration of independence and the future of the province, when the international administering forces, providing security in Kosovo leave the area.

Chapter four, *the action of the special unit of the Polish Police to provide security in Kosovo*, presents the legal regulations of the police officers in the structure of the special unit of the Polish Police in Kosovo, recruitment policies, training before leaving on the mission. It also specifies the armament and equipment as well as types of uniforms of the Special Unit in relation to the ongoing tasks among of which, the most important, dangerous or connected to many victims and injuries were analyzed. This chapter identifies recommendations for the process of recruitment, training and types of uniforms of police officers serving in Kosovo, which can significantly improve the performance and functioning of the Special Unit of the Polish Police.

At the end of the dissertation there are the conclusions of the research.

The findings have allowed the conclusion that the Polish Police is an active participant of peacekeeping missions in areas of armed conflicts. Through carrying out tasks to ensure security, in such missions as: expert-advisory, training and election observation, as well as in fighting missions, "within the framework of the special unit of the Polish Police in Kosovo.